

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

DOM
2018-07-03
Stockholm

Mål nr
P 6312-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Umeå tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-06-22 i mål P 1678-16, se bilaga A

PARTER

Klagande

Luleå kommun

Motparter

1. A.E.

2. K.E.

3. K.E.M.

4. G.L.

5. J.N.

6. L.N.

7. K.S.

8. C.W.

Dok.Id1417224

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

9. K.W.

10. C.Å.

11. K.Å.

12. V.Å.

Ombud för 1-2, 4-7 samt 9-12: Advokaten N.R.

SAKEN

Antagande av detaljplan för Harrvikens Marina, XX, Luleå kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Kommunfullmäktiges i Luleå kommun beslut den 4 april 2016, § 56, att anta detaljplan för Harrvikens Marina, XX, Luleå kommun.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Luleå kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa beslutet att anta detaljplanen.

A.E., K.E., G.L., J.N., L.N., K.S., K.W., C.Å., K.Å. och **V.Å.** (A.E. m.fl.) har motsatt sig ändring.

K.E.M. och **C.W.** har fått tillfälle att yttra sig men inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har anfört detsamma som i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg.

Luleå kommun

Mark- och miljödomstolen har tidigare godkänt den miljökonsekvensbeskrivning som togs fram vid tillståndsansökan för småbåtshamnen och som i stora delar har samordnats med den nu aktuella miljökonsekvensbeskrivningen.

Detaljplanen har stöd i kommunens översiktsplan. Redovisningen av de sökta alternativen är därför rimlig.

Kommunen har gett in viss kompletterande utredning.

A.E. m.fl.

Det förhållandet att miljökonsekvensbeskrivningen har godkänts i ansökningsmålet saknar i sig rättslig betydelse. Det beslutet, som inte kunde överklagas av motparterna, kan inte vinna rättskraft. Godkännandet bör därför inte tillmätas betydelse utanför det målet.

Utredningen om båtplatser som getts in avhandlar i allt väsentligt de ekonomiska förutsättningarna för utökning, men de miljömässiga konsekvenserna saknas.

Utredningen har dessutom blivit föråldrad. Antalet båtplatser i kommunen har ökat, men flera står tomma. Det talar emot att det råder brist på båtplatser. Även om översiktsplanen har aktualiserats så ger den ingen närmare ledning för prövning av lokaliseringens lämplighet i nu aktuellt fall.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Som mark- och miljödomstolen har redogjort för så är en avgörande fråga om den miljökonsekvensbeskrivning som upprättats uppfyller gällande krav, i enlighet med de bestämmelser mark- och miljödomstolen hänvisat till. För att kunna bedöma bl.a. om den planerade verksamheten är lämpligt lokaliserad krävs att rimliga alternativ för att uppnå målen med planen redovisas.

Syftet bakom lagstiftningen är att alternativen ska kunna bedömas på ett likvärdigt sätt som det valda alternativet. För att beslutsfattare och allmänhet ska kunna göra en bedömning måste det i vart fall finnas en redogörelse för vilka dessa alternativ är och varför de valts bort (MÖD 2013:9).

Inledningsvis bör det framhållas att det av det material som kommunen har gett in inte framgår att den miljökonsekvensbeskrivning som upprättats för ansökningsmålet godkändes. I Umeå tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut den 11 maj 2015, mål nr M 1735-13, angavs dock i skälen att miljökonsekvensbeskrivningen inte var så bristfällig att det fanns anledning att på den grunden avvisa ansökan. Frågan om den nu aktuella miljökonsekvensbeskrivningen kan godtas får därför avgöras främst utifrån dess innehåll och vad som i övrigt har framkommit i målet.

Av utredningen kring behovet av fler båtplatser i Luleå som kommunen har gett in framgår att kommunen arbetat med frågan om lokalisering av fler småbåtshamnar under viss tid och att det finns ett stort behov av sådana. I utredningen hänvisas bl.a. till Harrbäcksviken som en möjlig plats för sådan verksamhet. Även i gällande översiktsplan för Hertsölandet uttalas att det ska finnas utrymme för fler båtplatser.

Vid dessa förhållanden finner Mark- och miljööverdomstolen inte anledning att ifrågasätta att redovisningen av alternativ för den nu aktuella småbåtshamnen avgränsats till Harrvikens omedelbara närhet.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att tre alternativa lokaliseringar för anläggandet av småbåtshamnen har utretts. Som skäl för varför alternativen valts bort anges i huvudsak att de lokaliseringarna inte kunnat rymma ett tillräckligt antal båtplatser, att mer oexploaterad mark tas i anspråk, att vattenområdet är för grunt och att förutsättningarna för anslutning av vatten och avlopp där är sämre. Även om redovisningen är kortfattad anser Mark- och miljööverdomstolen att det saknas skäl att ifrågasätta denna bedömning och att redovisningen av rimliga alternativ är tillräcklig. Det finns därför förutsättningar att pröva övriga invändningar som riktats mot antagandet av detaljplanen.

Som mark- och miljödomstolen har framhållit är utrymmet för att upphäva ett beslut att anta en detaljplan begränsat. Mark- och miljööverdomstolen gör inte någon annan bedömning än den länsstyrelsen har gjort vare sig i fråga om påverkan på allmänna intressen, förutsättningarna att upphäva strandskyddet, buller eller hänsyn till servitutsförhållanden på platsen. Det har inte framkommit att kommunen åsidosatt någon rättsregel, gjort en felaktig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen eller i övrigt brustit i handläggningen av ärendet. Vad A.E. m.fl. har framhållit medför ingen annan bedömning.

Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och kommunens beslut att anta detaljplanen fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, hovrättsrådet Mikael Hagelroth, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander och tf. hovrättsassessorn Alexander Häggkvist, referent.

Föredragande har varit Malin Blohm.

UMEÅ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-06-22
meddelad i
Umeå

Mål nr P 1678-16

KLAGANDE

1. A.E.
2. K.E.
3. G.L.
4. J.N.,
- 5.L.N.
6. K.S.
7. K.W.
- 8.C.Å
9. K.Å
- 10.V. Å

Ombud för nr 1-10:

- Advokat N.R.
11. K.E.M.
12. C.W.

MOTPART

Luleå kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Beslut av Länsstyrelsen i Norrbottens län den 6 juli 2016 i ärende nr 403-6453-16, se bilaga 1

SAKEN

Antagande av detaljplan för del av Hertsölandet, Harrvikens Marina, Luleå kommun

DOMSLUT

Med ändring av Länsstyrelsens i Norrbottens län beslut den 6 juli 2016 i ärende nr 403-6453-16 upphäver mark- och miljödomstolen Kommunfullmäktiges i Luleå kommun beslut den 4 april 2016, § 56, att anta detaljplan för del av Hertsölandet, Harrvikens Marina, Luleå kommun.

Dok.Id 267521

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 138 901 04 Umeå	Nygatan 45	090-17 21 00 E-post: mmd.umea@dom.se www.domstol.se	090-77 18 30	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Luleå kommun (kommunen) antog i beslut den 4 april 2016 en detaljplan för del av Hertsölandet, Harrvikens Marina. Detaljplanens huvudsakliga syfte är att skapa förutsättningar för en marina med småbåtshamn i Harrviken, ca 10 km från Luleå centrum, för att avhjälpa den brist på hamnplatser för småbåtar som råder i Luleå kommun. Planförslaget avser en fullserviceanläggning med hamnplats, möjligheter till underhåll och vinterförvaring av fritidsbåtar samt isättning och upptagning av båtar. Småbåtshamnen ska kunna inhysa cirka 200 båtplatser.

Ett antal personer som bor och äger fastigheter i anslutning till planområdet överklagade kommunens beslut att anta detaljplanen till Länsstyrelsen i Norrbottens län (länsstyrelsen), som avslog överklagandena i beslut den 6 juli 2016, se bilaga 1.

Länsstyrelsens beslut har överklagats till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN

A.E., K.E., G.L., J.N., L.N., K.S., K.W., C.Å., K.Å. och V.Å. har yrkat i första hand att kommunens beslut att anta detaljplanen upphävs och i andra hand att målet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning. De har även yrkat att domstolen håller syn på platsen.

K.E.M. och C.W. har, som det får förstås, yrkat att kommunens beslut att anta detaljplanen upphävs.

Luleå kommun har motsatt sig att beslutet att anta detaljplanen upphävs.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

A.E., K.E., G.L., K.S., C.W., K.W., C.Å., K.Å. och V.Å.

Länsstyrelsens samrådsyttrande 2011 enligt miljöbalken visar på det olämpliga i att anlägga en småbåtshamn i Harrviken. Personliga intressen styr exploatörens ansträngningar att söka alternativa platser för att anlägga småbåtshamn. Ett sådant skulle vara att exploatören är bofast vid Harrviken, vilket utgör alternativ 3. Exploatören har inte sökt alternativa områden för en småbåtshamn på ett seriöst sätt. Exploatören har begränsat sig till alternativa områden i Harrvikens omedelbara närhet där det råder liknande förhållanden. De saknar en kvalificerad beskrivning av de alternativa platser som påstås ha undersökts.

Tidigare muddringar har skett i samband med Stålverk 80. Upprepade stora muddringar i samband med att anlägga småbåtshamn i Harrviken torde få förödande konsekvenser för det bottenliv som nu så här lång tid senare har börjat återhämta sig. Exempelvis har ett rikt antal musslor uppmärksamats i sjöbottens slam efter tidigare muddringar. Ytterligare lager av bottensediment kan inte accepteras med tanke på djurlivet.

De utvidgade strandskyddet i området, speciellt Harrbäcksviken, kommer att ”köras över” med de negativa konsekvenser som det innebär. Planeringstiden för projektet uppges vara 15 år, men ingen tidsplan har redovisats. En kvalificerad naturinventering för området saknas samt en redovisning för densamma saknas.

A.E., K.E., G.L., J.N., L.N., K.S., K.W., C.Å., K.Å. och V.Å.

Enligt länsstyrelsen är naturmiljön utifrån de inventeringar som gjorts inte särskilt skyddsvärd och länsstyrelsen anser att området är avgränsat mot närliggande mer skyddsvärda områden. Konsekvenserna att förlägga marinan till den valda platsen

blir emellertid att hela Harrviken, som är en långgrund vik som kännetecknas av hög biologisk mångfald, som sannolikt har betydelse som lekområde för bl.a. sik och löja förstörs. Planområdet och området kring det kommer inte att kunna användas för det rörliga friluftslivet, d.v.s. ett av de intressen som utpekats vara av riksintresse. De intressen som avses skyddas genom bestämmelserna i 4 kap. 2 § miljöbalken kan inte flyttas. Det kan däremot lokaliseringen av båthamnar.

Redan i det som kan betecknas som närområdet finns stora båthamnar, nämligen i Hindersöstallarna, Lövskär och Hagaviken samt den mindre båthamnen i gamla Laxfisket, inte alls långt från planområdet. I centrala Luleå finns bl.a. Ettans båthamn, som nu är under kraftig utbyggnad, samt båthamn vid Granudden, som utan vidare kan byggas ut. Alla dessa hamnar är lämpliga för utbyggnad redan av det skälet att det, till skillnad mot Harrviken, inte kräver att ett opåverkat område tas i anspråk.

Kommunen har tidigare bestämt att hamnarna ska drivas i enskild regi. Det har visat sig att det knappast finns något intresse från respektive hamnföreningar att bygga ut sina hamnar så att de svarar mot den efterfrågan som finns, detta av den anledningen att det helt enkelt saknas incitament därtill. För föreningarna gäller tvärtom att de kan drabbas av riskfulla ekonomiska åtaganden, vilka naturligtvis måste bäras av medlemmarna i föreningarna.

Det sagda visar att behovet av att ianspråkta ett orört område som Harrviken närmast framstår som en följd av en dålig planering och en oförmåga att planera samhället på ett sätt som står i överensstämmelse med 1 kap. 1 § miljöbalken. Lokaliseringen av Harrviken som plats för småbåtshamn framstår därför betingad av att det helt enkelt är den enda platsen som är tillgänglig för den exploitör som är i fråga. Det kan därför sägas stå kortsiktiga exploitörsintressen mot intresset att bevara naturen för framtida generationer.

Mark- och miljödomstolen, som har att väga olika riksintressen, har i sista hand att tolka de tillämpliga bestämmelserna i ljuset av 1 kap. 1 § miljöbalken, och vid detta förhållande bör planen upphävas.

De delar inte länsstyrelsens bedömning att områdets naturvärden inte är höga. Bl.a. syns fiskgjuse ofta där och även havsörn förekommer. Svanar häckar på den aktuella platsen.

Enligt Boverket bör, vad gäller buller vid planläggning, gränsvärdet vara 45 dBA, vilket inte tycks kunna innehållas vid bostadsbyggnader. Deras fastigheter ligger inom sådant avstånd att de riskerar att drabbas av bullerstörningar och eventuellt andra störningar som kan alstras från verksamheten. Deras fastigheter kommer att sjunka kraftigt i värde. Dessutom bör beaktas att etableringen av permanentbosättningen skett under förutsättningen att planområdet ska vara naturområde.

Nyttjande av servitut knutna till deras fastigheter kommer att påverkas. Det kan konstateras att länsstyrelsen inte har tagit del av servitutshandlingar. Då fråga avser officialservitut måste det ankomma på planmyndigheterna att tillse att utredningen är komplett i denna del. Bristen är sådan att målet i vart fall bör återförvisas till länsstyrelsen för förnyad handläggning.

K.E.M.

Hon anser att den aktuella platsen är ett olämpligt ställe att anlägga en så stor marina på.

Marinan planeras ligga långt inne i en vik. Den viken har ett läge som gör att det grundar upp mycket där, vilket gör att det är stor risk för behov av tätare tilläggs-muddringar än på andra platser. Varje muddring påverkar vattenkvalitén och stör fisk- och djurliv. En placering som ger behov av upprepade muddringar påverkar miljön mer och är mer störande än en anläggning placerad där uppgrundningen är mindre.

Just läget längst in i en vik gör också att den påverkan som sker på närmiljön, exempelvis oljespill, samlas på ett helt annat sätt än vid en anläggning närmare öppet hav. Det påverkar vattenkvaliteten för badande och för de stugägare som tar sitt sommarvatten från havet.

En så stor anläggning gör också att båtar kommer och går i princip dygnet runt, vilket stör alla stugägare i närområdet, då ljud färdas långt och förstärks över vatten. Även de svallvågor som uppstår, särskilt när så många båtar ska gå ut och in, är negativa för närmiljön.

Om det ska byggas en marina anser hon att det vore lämpligare att hitta en placering som inte är längst in i en vik och inte alldeles invid ett tätbebyggt sommarstugeområde och vid en del av kustlinjen som har mindre uppgrundning.

Hon har sin sommarstuga endast ett fåtal hundra meter från den tilltänkta hamnen och den infartsled som måste muddras. Hon undrar om det är fullständigt utrett att det inte finns några risker för att vattnet påverkas i de dricksbrunnar som finns borrade runt det tilltänkta hamnområdet. Det ligger ganska nära brandövningsfältet och nu på den senaste tiden har det varit en hel del problem med brandskumsrester i dricksvattnet i Luleåtrakten. När så mycket bottensediment som det blir av muddringen läggs upp undrar hon om det finns risk att dricksvattnet påverkas.

Luleå kommun

De frågor och synpunkter som anförts i överklagandena har redan besvarats och hanterats under planprocessen. Frågorna och synpunkterna är desamma som inkommit under samråds- och granskningsskedena och har därför besvarats i samrådsredogörelse respektive granskningsutlåtande.

DOMSKÄL**Prövningens omfattning**

I 1 kap. 2 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, slås fast att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, det s.k. planmonopolet. Planmonopolet ger kommunerna en möjlighet att inom vida ramar avgöra hur mark ska disponeras. I det sammanhanget ska kommunen ta hänsyn till både allmänna och enskilda intressen, vilket framgår av 2 kap. 1 § PBL.

Enligt 13 kap. 17 § PBL ska den instans som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Vid en överprövning av en kommuns beslut att anta en detaljplan bör beslutet upphävas endast om kommunen i sin bedömning har gjort en felaktig avvägning mellan motstående intressen eller brutit i handläggningen av ärendet (jfr. Mark- och miljööverdomstolens avgörande i referat MÖD 2013:44).

När det gäller den aktuella detaljplanen har invändningar gjorts mot bl.a. lokaliseringen av den planerade småbåtshamnen och den påverkan den kan komma att få på naturmiljön på den valda platsen.

Av 4 kap. 34 § första stycket PBL framgår att om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska redovisningen enligt 33 § första stycket 4 i fråga om miljökonsekvenserna ha det innehåll som följer av 6 kap. 12 § och 13 § första stycket miljöbalken. Enligt 4 kap. 34 § andra stycket 4 PBL ska redovisningen också uppfylla kraven i 6 kap. 7 § första och andra styckena miljöbalken, om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för en hamn för fritidsbåtar.

En avgörande fråga i målet är om den miljökonsekvensbeskrivning som kommunen har låtit upprätta och som utgjort underlag i planärendet uppfyller gällande krav.

A.E., K.E., G.L., K.S., C.W., K.W., C.Å., K.Å. och V.Å. har anfört bl.a. att de anser att exploatören inte har sökt alternativa områden för småbåtshamnen på ett seriöst sätt samt att det saknas en kvalificerad beskrivning av de alternativa platser som påstås ha undersökts.

Enligt 6 kap. 12 § miljöbalken ska myndigheten eller kommunen inom ramen för en miljöbedömning enligt 11 § upprätta en miljökonsekvensbeskrivning där den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivs och bedöms. Rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd ska också identifieras, beskrivas och bedömas. Bestämmelserna avser att genomföra artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om vissa planers och programs miljöpåverkan.

Utgångspunkten för avgörandet av vilka alternativ som är rimliga att bedöma är alltså planens eller programmets syfte. Med rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets geografiska räckvidd menas olika alternativa sätt att uppnå målen med planen eller programmet. När det gäller markanvändningsplaner är uppenbara alternativ att områden som avdelats för en viss typ av verksamheter eller ändamål utnyttjas för annat ändamål, liksom att alternativa områden väljs ut för sådana verksamheter och ändamål. Alternativen kan alltså handla om alternativ lokalisering av den typ av verksamhet som man planerar för (prop. 2003/04:116 s. 64).

I EU-kommissionens handbok, Genomförande av direktiv 2001/42 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, anges bl.a. följande vad gäller redovisning av alternativa lösningar (s. 26). När det i direktivet föreskrivs att man ska identifiera, beskriva och utvärdera den betydande miljöpåverkan som realistiska alternativ kan antas medföra, görs ingen skillnad mellan å ena sidan bedömningskraven för utkastet till planer och program och å andra sidan dem som tillämpas för de alternativa lösningarna. Det centrala i kravet är att den betydande miljöpåverkan

som planen eller programmet och alternativen kan antas medföra fastställs, beskrivs och bedöms på ett likvärdigt sätt. Kraven i artikel 5.2 beträffande omfattningen och detaljeringsnivån avseende uppgifterna i miljörapporten gäller även de alternativa lösningarna. Det är väsentligt att den myndighet eller det parlament som ansvarar för antagandet av planen eller programmet, liksom de myndigheter och den allmänhet som deltar i samråd bibringas en riktig bild av vilka realistiska alternativ som finns och att man förklarar varför de inte anses vara den bästa lösningen.

I den miljökonsekvensbeskrivning som har tagits fram i det aktuella planärendet och som är daterad 2013-11-22 anges följande i fråga om alternativa lokaliseringar (alternativ nr 3 är det antagna planförslaget): ”Alternativa lokaliseringar för anläggandet av småbåtshamnen har utretts. I arbetet med miljöprövning enligt miljöbalkens 9 kapitel har dessa alternativ valts bort. Alternativ 1 medger endast utbyggnad med ett 10-tal båtplatser vilket bedöms vara för lite för att göra en etablering möjlig. Läget för alternativ 2 innebär ett större ianspråktagande av icke exploaterad mark och inskränkningar av en mindre samfälld strand. Området är även grundare än alternativ 3 och bedömdes därför som mindre lämplig för en etablering. Alternativ 4 består av en redan befintlig hamn, som bedömts mindre lämplig för etablering av en ny marina, då det redan finns en hamnförening på platsen, platsen är mer svårtillgänglig och längre från möjlig anslutningspunkt för VA än förordat alternativ samt att stenar vid infarten begränsar tillgängligheten till området.”

Som framgår av EU-kommissionens handbok är syftet med lagstiftningen att de alternativa lösningarna ska kunna bedömas på ett likvärdigt sätt som det valda alternativet. Utgångspunkten är att beslutsfattare och allmänhet ska kunna få en tydlig bild av de alternativ som varit aktuella och varför de valts bort.

I detta ärende har det i miljökonsekvensbeskrivningen kort redovisats att det funnits fyra alternativ. Två av alternativen (nr 1 och 2) ligger i direkt anslutning till det valda alternativet och det fjärde (nr 4) en dryg kilometer (fågelvägen) därifrån. Med undantag för det valda alternativet (nr 3) finns inte någon närmare beskrivning av

alternativens miljöpåverkan. Rimliga alternativ ska bedömas utifrån planens syfte och geografiska räckvidd. Eftersom ett syfte med detaljplanen är att avhjälpa den brist på hamnplatser för småbåtar som råder i Luleå kommun, bedömer mark- och miljödomstolen att den geografiska räckvidden för realistiska alternativ rimligen borde vara betydligt större.

I översiktsplanen för Luleå kommun finns ett antal lokaliseringar för småbåts- hamnar utpekade i en kartbild, däribland den nu aktuella platsen. I översiktsplanen finns dock inga beskrivningar av eller motiveringar till lokaliseringarna och inte heller någon miljökonsekvensbeskrivning med redovisning av lokaliseringarnas påverkan på miljön eller realistiska alternativ.

Under planförfarandet har miljö- och byggnadsnämnden i Luleå kommun avstyrkt detaljplanen. Nämnden har ansett att de alternativa placeringarna och ytterligare alternativa placeringar för en marina bör utredas samt att det bör tydligt framgå av utredningarna hur de olika alternativen påverkar miljön ur ett hållbarhetsperspektiv samt orsakerna till varför möjliga alternativ uteslutits. Kommunen har i granskningsutlåtandet 2015-09-18 (dnr SBF 2015/102) till bemötande av nämndens synpunkter uttalat bl.a. följande: ”Man kan alltid kräva ytterligare fler alternativ till ett föreslaget projekt och/eller mer detaljerade utredningar, beskrivningar och motiveringar. Att de analyserade alternativen är sämre än det föreslagna framgår tydligt, om än kortfattat beskrivet, av miljökonsekvensbeskrivningen.”

Enligt mark- och miljödomstolens mening kan det naturligtvis vara så att en hamn för fritidsbåtar kan vara svår att lokalisera på grund av behovet av relativt stora markområden i direkt anslutning till kusten och att det därmed inte finns så många alternativa lösningar. I detta fall finns det uppgifter som talar för att alternativa lokaliseringar är möjliga. Förutom det alternativ som valts, har tre andra alternativ redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen, men redovisningen av dessa är väldigt knapphändig och två av dem ligger dessutom i samma vik som det valda alternativet. För att beslutsfattare och allmänhet ska kunna göra en bedömning av alternativens påverkan måste det åtminstone finnas en redogörelse för vilken

miljöpåverkan dessa alternativ medför och varför de, framför allt av miljömässiga skäl, har valts bort. Uppgifter om de olika alternativens miljöpåverkan saknas i detta fall. Med hänsyn till kraven i 6 kap. 7 och 12 §§ miljöbalken är detta enligt mark- och miljödomstolens mening en sådan brist i handläggningen av planärendet som inte kan godtas. Mot denna bakgrund finner domstolen att kommunens beslut att anta detaljplanen ska upphävas.

Vid denna utgång saknas det anledning för mark- och miljödomstolen att pröva vad klagandena har anfört i övrigt som skäl för att detaljplanen ska upphävas. Domstolen finner inte heller skäl att hålla syn på platsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 13 juli 2017.

Kristina Johnsson

Britt-Inger Rönnbäck

I domstolens avgörande har rådmannen Kristina Johnsson och tekniska rådet Britt-Inger Rönnbäck deltagit. Beredningsjuristen Sara Fritzson har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.